

111. MEKTUP

۱۱۱- ﴿الْمَكْتُوبُ الْخَادِي عَشَرَ وَالْمِائَةُ : اِلَى الشَّيْخِ أَحْمَدَ السُّبُهَلِيِّ فِي بَيَانِ أَنَّ التَّوْحِيدَ عِبَارَةٌ عَنْ تَخْلِيصِ الْقَلْبِ عَمَّا دُونِ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى وَمَا يُنَاسِبُهُ﴾

الْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَامٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى اعْلَمُ أَنَّ التَّوْحِيدَ عِبَارَةٌ عَنْ تَخْلِيصِ الْقَلْبِ عَنِ التَّوَجُّهِ إِلَى مَا دُونِ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ وَمَادَامَ مُتَعَلِّقًا بِمَا سِوَاهُ تَعَالَى وَإِنْ كَانَ أَقَلُّ قَلِيلٍ لَا يَكُونُ صَاحِبُهُ مِنْ أَرْبَابِ التَّوْحِيدِ وَمُجَرَّدُ قَوْلِ التَّوْحِيدِ وَإِعْتِقَادِ التَّوْحِيدِ مِنَ الْفُضُولِ عِنْدَ أَرْبَابِ الْفَضَائِلِ نَعَمْ لَا بُدَّ مِنَ الْقَوْلِ بِالتَّوْحِيدِ وَإِعْتِقَادِ التَّوْحِيدِ الَّذِي هُوَ مُعْتَبَرٌ فِي التَّصَدِيقِ وَالْإِيمَانِ لَكِنَّهُ بِمَعْنَى آخَرَ وَالْفَرْقُ بَيْنَ لَامَعْبُودِ الْإِلَهِ وَبَيْنَ لَامَوْجُودِ الْإِلَهِ بَيْنَ وَتَصَدِيقِ الْإِيمَانِ عِلْمِيٌّ وَالْإِدْرَاكُ الْوَجْدَانِي حَالَةٌ وَالتَّكَلُّمُ بِهِ قَبْلَ حُصُولِ الْحَالِ مَحْظُورٌ وَتَكَلُّمُ طَائِفَةٍ مِنَ الْمَشَائِخِ فِي هَذَا الْبَابِ لَا يَخْلُو عَنْ أَحَدِ أَمْرَيْنِ أَمَّا أَنَّهُمْ فِي ذَلِكَ مَعْذُورُونَ لِكُونِهِمْ تَحْتَ غَلَبَةِ الْحَالِ مَسْتُورِينَ أَوْ كَانَ مَقْصُودُهُمْ مِنْ كِتَابَةِ الْأَحْوَالِ وَإِظْهَارِهَا كَوْنَهَا مَحْظُورًا وَمَعْيَارًا لِأَحْوَالِ غَيْرِهِمْ لِيَعْرِفُوا بِهَا اسْتِقَامَةَ أَحْوَالِهِمْ وَأَعْوَجَاجَهَا وَالْإِفْشَاءُ الْأَسْرَارِ بِدُونِ حُصُولِ هَذِهِ الدَّوْلَةِ مَمْنُوعٌ جَعَلَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ تَبَذَّةً مِنْ أَحْوَالِ أَرْبَابِ الْكَمَالِ نَصِيحًا لَامَثَالًا الْمُدْبِرِينَ وَرَزَقَنَا الْإِسْتِقَامَةَ عَلَى مُتَابَعَةِ السُّنَّةِ السَّيِّئَةِ الْمُصْطَفَوِيَّةِ عَلَى مَصْدَرِهَا الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَالتَّحِيَّةُ بِحُرْمَةِ النَّبِيِّ وَآلِهِ الْأَمْحَادِ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ الصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ وَبَقِيَّةُ التَّصَدِيعِ أَنَّ حَامِلَ رَقِيمَةِ الدُّعَاءِ الشَّيْخَ الْحَافِظَ مِيَانَ عَبْدَ الْفَتَّاحِ مِنْ أَوْلَادِ الْكِبَارِ وَكَثِيرِ الْعِيَالِ خُصُوصًا الْبَنَاتِ وَاضْطَرَّتْهُ قَلَّةُ أَسْبَابِ الْمَعِيشَةِ إِلَى أَنْ يُوَصِّلَ نَفْسَهُ إِلَى بَابِ الْكِرَامِ وَالْمَرْجُوِّ وَصُولُهُ إِلَى مَا قَصَدَهُ وَرَامَ يَعْنِي بِمَنْ التَّفَاتِكُمْ الْخَاصِّ بِهِ وَالْعَامِّ وَالزِّيَادَةُ عَنْ ذَلِكَ تَصَدِيعٌ .

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Şeyh Ahmed es-Sünbühî'ye yazılmış olup tevhîdin, kalbi Hakk Subhânehû'nun dışındaki şeylerden kurtarmaktan ibâret olduğunu ve bununla ilgili meseleleri açıklamaktadır.

Hamd Allah Te'âlâ içindir. Selam O'nun (Celle Celâluhû) seçtiği kulların üzerine olsun.

Bilmek gerekir ki; tevhîd, kalbi Hakk Subhânehû'nun dışındakilere yönelmekten kurtarmaktan ibârettir. Kalp O'nun (Celle Celâluhû) dışındakilerle çok az da olsa, ilgili olduğu sürece o kalbin sahibi tevhîd ehlinde olamaz. Tevhidin yalnızca söylenmesi ve inanılması fazilet ehli nezdinde fuzûlî işlerdendir. Evet îmân ve tasdikte itibar edilen tevhidin sözü ve itikadı, mutlaka gereklidir ancak bu başka bir mânâdadır; *"Lâ ma'bûde illallah/Allah'tan başka tapılacak yoktur"* cümlesi ile *"Lâ mevcûde illallah/Allah'tan başka varlık yoktur"* cümlesi arasındaki fark çok açıktır. Îmânın tasdiki ilim ile ilgilidir, vicdâna dayalı idrak ise bir hâldir. Bu hâle ulaşmadan önce, bunun üzerinde konuşmak sakıncalıdır. Meşâyıhtan bir grubun bu konuda konuşması şu iki şeyden birisi sebebiyledir:

- Ya onları hâl kaplayıp örttüğü için mazurdurlar,
- Ya da bu halleri yazıp açıklamalarındaki maksatları, kendileri dışındakilerinin, yaşadıkları hallerin doğruluğunu ya da eğriliğini bilmeleri için bir kıstas ve mîzân oluşturmaktır.

Yoksa bu bahtıyarlığa ulaşmaksızın sırları ifşâ etmek yasaktır.

Allah Subhânehû kemâl ehlinin hallerinden bir nebze de bizim gibi geride kalmışlara nasip etsin. Nebî'nin (Celle Celâluhû) ve onun şerefli âilesinin hürmetine Muhammed Mustafa'nın (Celle Celâluhû) sünnetine tâbi olmada istikâmetle rızıklandırınsın.

Başınızı ağrıtabacak bir husus da, bu dua pusulasının taşıyıcısı Şeyh Hâfız Miyân Abdulfettâh büyüklerin soyundandır ve ailesi de kalabalıktır. Özellikle de kızları hayli fazladır. Geçim yollarının azlığı onu, kerem sahibi cömertlerin kapısına gitmeye mecbur etti. Ona özel ve genel iltifatınızın bereketiyle istediğine kavuşmasını umarız.

Daha fazlası başınızı ağrıtmak olur.

﴿ KELİME ANLAMI ﴾

111. إِلَى الشَّيْخِ أَحْمَدَ Yüz on birinci mektup Şunun فِي بَيَانٍ Şeyh Ahmed Sünbühli'ye yazılmıştır (Neyye ilişkindir?) Şunun beyanına ilişkindir التَّوْحِيدَ Şüphesiz tevhid (Neden?) İbarettir (Neden?) عَنْ حَاكٍ عَمَّا دُونَ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى Kalbi kurtarmaktan (Neden?) Hak Sûbhânehû ve Teâla'nın dışındaki şeylerden وَمَا يُنَاسِبُهُ Ve buna benzer şeylerin beyanına ilişkindir ➤

O عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ وَسَلَامٌ Hamd, Allah'a mahsustur (Nime olsun?) Selam da (Nime olsun?) Bil ki! التَّوْحِيدَ (اعْلَمْ) Allah (c.c.) onları seçmiştir (اعْلَمْ) Kalbi kurtarmaktan Şüphesiz tevhid (Neden?) İbarettir (Neden?) عَنْ تَخْلِيسِ الْقَلْبِ Hak Dُونَ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ O Şeyye ki; (Neyye?) Yönelmekten (Neden?) Sûbhânehû'nün dışındadır وَمَادَامَ Kalp olduğu sürece (Ney?) Alâkalı (Neyye?) بِمَا سِوَاهُ Azın أَقْلٌ قَلِيلٌ Bu alâka olsa da (Ney kadar?) Teyhid مِنْ أَرْبَابِ التَّوْحِيدِ O kalbin sahibi olmaz (Nimlenen?) daha azı وَمَجْرَدُ قَوْلِ التَّوْحِيدِ Sadece tevhid sözü Ve tevhid inancı Fazîlet erbâbı nezdinde عِنْدَ أَرْبَابِ الْفَضَائِلِ Boş şeylerdendir (Neyde?) مِنْ الْفُضُولِ Evet! Evet! تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ Mutlaka dile getirmek gerekir (Neyye?) تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ O dile söyleme muteberdir (Neyde?) فِي تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ Ki; الَّذِي تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ Başka manadadır بِمَعْنَى آخَرَ (Neyde?) فَكَاكَتُ O تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ Allah'tan başka mâbud yoktur ile بَيْنَ لَمْ يَوْجُدْ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ Açıktır الْإِيمَانِ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ Allah'tan başka mevcut yoktur arasında (Neyde?) بَيْنَ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ Vicdana dayalı idrak ise (Neyde?) حَالَةً تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ Onu konuşmak (Ney zaman?) وَالتَّكَلُّمُ بِهَ Hâle ulaşmadan önce مِنْ الْمَسَائِلِ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ تَعْتَقِدُ Bir grubun konuşması (Nimlenen?) وَتَكَلَّمُ طَائِفَةٌ سَاكِنَةٌ مَحْظُورٌ Sakıncalıdır طَائِفَةٌ سَاكِنَةٌ مَحْظُورٌ

Meşâyıhtan *(Ne konuda?)* Bu konuda لَا يَخْلُو Boş kalmaz *(Neden?)* عَنْ أَحَدٍ
 مَعْدُورُونَ *(Nedirleri?)* Bu konuda فِي ذَلِكَ Ya onlar أَمَّا أَنَّهُمْ İki ihtimalin birinden
 Mâzurdurlar *(Nçin?)* لَكَوْنِهِمْ Oldukları için *(Nereden?)* تَحْتَ غَلْبَةِ الْحَالِ Hâl baskınlığı altında
 مِنْ *(Ne oldukları için?)* Örtülmüş مَقْصُودُهُمْ Veya onların maksadı idi *(Neden?)* أَوْ
 كَوْنُهَا *(Ne idi?)* O hâllerin ve açıklamaktan *(Nçin?)* وَأَظْهَارِهَا Bu hâlleri yazmaktan
 لِحَالِهِمْ *(Nçin?)* Başkalarının hâlleri için *(Nçin?)* دُرَاكٌ وَوَعْيَارٌ Durak ve ölçü
 وَأَعْرِجَاجَهَا *(Nçin?)* Hâllerinin doğruluğunu اسْتِقَامَةَ أَحْوَالِهِمْ Onlarla bilsinler diye
 بَدُونِ حُصُولِ هَذِهِ الدَّوْلَةِ سِرَّاتٍ اِفْشَاءِ الْأَسْرَارِ Yoksa *(Nçin?)* Ve eğrilğini
 جَعَلَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ *(Nçin?)* Yasaklanmıştır مَمْنُونٌ Allah Sübhânehû
 مِنْ أَحْوَالِ أَرْبَابِ الْكَمَالِ *(Nçin?)* Bir nebze *(Neden?)* Bir nebze
 وَرَزَقْنَا *(Nçin?)* Bizim gibi geride kalmışlara نَصِيْبًا Nasip *(Nçin?)* عَلَى مُتَابَعَةِ السُّنَّةِ السَّنِّيَّةِ *(Nçin?)* Ve bizi istikâmetle rızıklandırırsın
 عَلَى مَصْدَرِهَا *(Nçin?)* Hz. Mustafa'nın Yüce Sünneti'ne itiba üzerine
 بِحُرْمَةِ النَّبِيِّ *(Nçin?)* Salât, selam ve hayır dileği الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ وَالتَّحِيَّةُ kaynağına olsun
 عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ Ona ve onlara olsun *(Nçin?)* وَآلِهِ الْأَمْجَادِ Ve şerefli yakınlarının hürmetine
 وَبَقِيَّةُ التَّصَدِيقِ *(Nçin?)* Başınızı ağrıtabak son bir şey صَلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ
 شَيْخُ الْحَافِظِ مِيَانُ عَبْدُ الْفَتَّاحِ *(Nçin?)* Bu dua mektubunu getiren
 وَكَثِيرُ الْعِيَالِ *(Nçin?)* Büyüklerin soyundandır مِنْ أَوْلَادِ الْكِبَارِ Hafız Miyân Abdülfettah
 قَلَّةٌ *(Nçin?)* Onu mecbur bıraktı وَأَضْطَرَّتْهُ كِذَا *(Nçin?)* Özellikle de kızlar
 تَفْسَهُ *(Nçin?)* Götürmeye *(Nçin?)* إِلَى أَنْ يُوصَلَ *(Nçin?)* Geçim yollarının azlığı
 وَصَوْلُهُ *(Nçin?)* Onun elde *(Nçin?)* وَالْمَرْجُوُّ Cömertlerin kapısına
 إِلَى مَا *(Nçin?)* O şeye ki; قَصْدُهُ وَرَامَ Onu istedi ve arzuladı
 وَالرِّيَازَةُ عَنْ *(Nçin?)* Ve genel *(Nçin?)* وَالْعَامُ *(Nçin?)* Ona özel
 تَصَدِيقٌ *(Nçin?)* Baş ağrıtabak BUNDAN FAZLASI

